

รู้จักใช้ เข้าใจเงิน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

การเป็น "สิ่งแรก" นั้นเป็นอมตะ เพราะไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปนานเท่าใด ไม่ว่าจะมียะไรเกิดขึ้นอีกมากน้อยเพียงใด ก็จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงอันเปลี่ยนแปลงไปได้เลย **ธนาคารไทยพาณิชย์** เป็นธนาคารแรกของไทยในนาม "สยามกัมมาจล" จะครบอายุ 100 ปี ในวันที่ 30 มกราคม 2550 และในโอกาสที่ธนาคารไทยพาณิชย์ได้จัดทำหนังสือ "รู้จักใช้ เข้าใจเงิน" เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์ โดยเจ้าของคอลัมน์นี้เป็นผู้เขียน

หนังสือเล่มนี้ธนาคารไม่ขาย แต่มอบให้ห้องสมุดโรงเรียน ลูกค้า ผู้ถือหุ้น ฯลฯ โดยจัดพิมพ์ขึ้นครั้งแรก 60,000 เล่ม ธนาคารตั้งใจให้ความรู้เรื่องการจัดการการเงินส่วนบุคคลแก่เยาวชน นักศึกษา พ่อแม่ ครู และบุคลากรทั่วไป โดยแต่ละบทของหนังสือมุ่งเน้นไปที่แต่ละกลุ่มบุคคล

หนังสือเล่มนี้ไม่ใช่ตำราการเงินแต่พยายามเขียนอย่างง่าย ๆ ด้วยภาษาที่ใครที่อ่านภาษาไทยออกสามารถเข้าใจได้ ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างเดียวกับธนาคารไทยพาณิชย์คืออยากให้หนังสือเล่มนี้สร้างประโยชน์อย่างแท้จริงแก่ผู้คนทุกวัย

ขอยกบางตอนของบทที่ตั้งใจเขียนให้บุคคลทั่วไปอ่านมาพอเป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

“เมื่อพูดถึงเรื่องการหาเงินและการใช้เงิน คนจำนวนไม่น้อยเห็นว่าเป็นเรื่อง ‘หญ้าปากคอก’ ที่ไม่ต้องเรียนรู้ก็ได้ อย่างไรก็ตาม ‘หญ้าปากคอก’ นี้ได้กลายเป็น ‘หนามยอกอก’ ที่ทิ่มแทงคนหลายคน จนบางคนต้องล้มหายตายจากไปทั้งที่ยังมีลมหายใจอยู่ดังที่ได้เห็นกันอยู่เนือง ๆ

การมีฐานะมั่นคงจากการใช้แรงงานของตนเองตลอดชีวิต ถึงแม้จะเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง แต่ก็เป็ศิลปะที่มีหลักการบางอย่างที่เป็นตัวกำกับ การเข้าใจหลักการดังกล่าวจะช่วยให้ไม่เกิดสภาวะที่ทุ้มเทาทำงานหารายได้อย่างหนัก แต่ในบั้นปลายชีวิตก็ยังหากความมั่นคงทางการเงินไม่ได้

“ชีวิตเป็นเรื่องของการเลือก และการยอมรับผลที่เกิดขึ้นตามมา” ข้อความนี้เตือนใจให้นึกถึงการตัดสินใจที่ทุกคนต้องเผชิญอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นการเลือกคนรัก เลือกสิ่งอาหาร

เลือกโรงเรียนลูก เลือกซื้อบ้าน รถยนต์ โทรศัพท์ เลือกที่จะใช้เงินตามใจชอบ หรือเลือกที่จะอดออม

มนุษย์มีแนวโน้มโดยธรรมชาติที่จะใช้จ่ายเงินที่หามาได้อย่างตามใจตนเองเพราะถือว่าเป็นสิ่งตอบแทนการทำงานที่เหน็ดเหนื่อย จนละเลยที่จะเก็บเงินบางส่วนไว้เพื่อทำให้งอกเงยสำหรับอนาคตที่สุขสบายยิ่งขึ้น หลายคนลืมคิดไปว่าถ้าใช้เงินที่หามาได้ไปทั้งหมด ความสุขที่ได้รับก็จะจบอยู่เพียงแค่นั้น ไม่มีอนาคตที่ว่าทำงานเท่าเดิมแต่ได้รับผลตอบแทนมากขึ้น ไม่มีอนาคตของความมั่นคงทางการเงินซึ่งจะอำนวยความสะดวกในชีวิตรวดไปดว้ย และไม่มีอนาคตที่จะมีชีวิตสุขสบายเมื่อพ้นวัยทำงานไปแล้ว

ถ้าใครเลือกเส้นทาง “สุขวันนี้และจบแค่นี้” ก็จำต้องยอมรับผลที่เกิดตามมา แต่ถ้าใครเลือกเส้นทาง “ไม่สุขวันนี้แต่มีแต่จะสุขยาวกว่านี้ไปในอนาคต” ก็จำเป็นต้องมีเงินเหลือจากการใช้จ่ายเก็บไว้เป็นเงินออม หรือจะให้ดีกว่านั้นก็ถือกันส่วนหนึ่งของรายได้ไว้แต่แรกก่อนใช้จ่าย เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของรายได้ก่อนหักภาษี

เงินออมเป็น “ต้นน้ำ” สำคัญที่ขาดไม่ได้เลยสำหรับการมีความมั่นคงในด้าน การเงินต่อไปในอนาคต เงินออมเกิดขึ้นได้เพราะเจ้าของรายได้มีความมีรับผิดชอบ กล่าวคือใช้จ่ายเงินเฉพาะในเรื่องที่จำเป็น ไม่สุรุ่ยสุร่ายใช้จ่ายเงินอย่างเขลาในเรื่องต่างๆ ความมีรับผิดชอบเป็นแบบแผนหนึ่งของการดำเนินชีวิตที่ดีทำให้ใครเดือดร้อนและมีใช้การเอาตัวเอาเปรียบคนอื่น การขาดความมีรับผิดชอบต่างหากที่จะทำให้ตนเองเดือดร้อน และอาจทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนไปด้วย เพราะอาจถูกรบกวนขอเงิน หรือขอยืมเงิน เพราะตนเองมีเงินใช้ไม่พอ

ความมีรับผิดชอบเกี่ยวกับการมีวินัยบังคับใจตนเอง และการมุ่งมั่นมีเป้าหมายในชีวิต ทำให้เกิดสภาวะการณ่ที่สำคัญของชีวิต นั่นคือ “การอยู่กินต่ำกว่าฐานะ” (live below means) ซึ่งนำไปสู่การมีเงินเหลือเพื่อเก็บออมนั่นเอง

ผู้ที่อยู่กินตามฐานะของรายได้หมายถึงการไม่มีเงินออม และผู้ที่อยู่กินเกินฐานะ หมายถึงใช้จ่ายเงินเกินรายได้ที่ตนเองมี นั่นก็คือต้องหยิบยืมส่วนที่ขาดไปจากผู้อื่น ซึ่งก็คือการเป็นหนี้ นั่นเอง

เมื่ออยู่กินต่ำกว่าฐานะอย่างสม่ำเสมอ ก็จะเกิดเงินออมขึ้นอย่างสม่ำเสมอเช่นกัน เงินออมจะสะสมเป็นเงินก้อน และเมื่อเอาไปลงทุนอย่างชาญฉลาดก็จะก่อให้เกิดผลตอบแทนเป็นรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ที่ได้รับจากการทำงานอยู่แล้ว ถ้าหากผลตอบแทนลักษณะนี้พอกพูนกันมากขึ้น ถึงแม้จะทำงานน้อยลง หรือไม่ได้ทำงานเลยอันเนื่องมาจากความเจ็บป่วยหรือพ้นวัยทำงานแล้ว ก็จะมีรายได้อุดหนุนเช่นเดิม

ความมั่งคั่งเป็นผลพวงของ “การออกลูกออกหลาน” ของเงิน

ตอบแทนจากการออมชิ้นแรก กล่าวคือเมื่อได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนครั้งแรกก็นำไปลงทุนต่อ และเมื่อได้รับผลตอบแทนอีกก็ลงทุนต่อไปอีกขั้นหนึ่งต่อไปเรื่อยๆ จนสมทบพอกพูนเป็นความมั่งคั่ง

การกระทำเช่นนี้ ซึ่งเริ่มจากการมีเงินออมเป็นเบื้องต้นจนถึงการเพิ่มพูนความมั่งคั่ง คือ การให้ “เงินทำงานรับใช้” นั่นเอง

ในชีวิตของผู้คน ทุกคนมีทั้งวัยทำงานที่หารายได้คั่งมือจากการออกแรงทำงาน และมีวัยพ้นทำงานที่ไม่มีรายได้จากการออกแรงทำงาน ดังนั้น การวางแผนการเงินเพื่อให้ “เงินทำงานรับใช้” ตั้งแต่อยู่ในวัยทำงานจะสามารถหารายได้เป็นกอบเป็นกำเมื่อไปถึงวัยที่ไม่อาจหารายได้ได้เต็มที่จากการทำงานจึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง

ตลอดชีวิตการทำงานซึ่งมีเวลา 30 ปีเศษๆ ถ้าบุคคลในช่วงวัยทำงานใช้จ่ายเงินอย่างขาดการวางแผนให้ “เงินทำงานรับใช้” แล้ว เมื่อถึงวัยเกษียณอายุ คุณภาพชีวิตที่ได้รับก็จะไม่เหมือนเดิม หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่าจะไม่ร่ำรวยตลอดชีวิตอย่างแน่นอน อย่างนี้เรียกว่า “รวยในวันนี้เพื่อจนในวันข้างหน้า”

ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่ตระหนักดีถึงการร่ำรวยตลอดชีวิต จะวางแผนให้เงินทำงานรับใช้เป็นอย่างดี โดยมีกรดำนินชีวิตพื้นฐานแบบ “อยู่กินต่ำกว่าฐานะ” การกระทำเช่นนี้ก็คือ “ยอมจนวันนี้เพื่อร่ำรวยตลอดชีวิต” นั่นเอง

การยอมสละการบริโภคในปัจจุบันไปบ้าง เพื่อให้มีอนาคตทางการเงินที่มั่นคงและสามารถดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพสมำเสมอไปจนตลอดชีวิต คือ การมีวิสัยทัศน์...”